

การใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพื่อการเกษตรยั่งยืนในชุมชน:
กรณีศึกษาการทำเกษตรอินทรีย์ของชาวไร่อ้อย
ในเขตจังหวัดนครสวรรค์

โดย

พล กุศลสุขรังสรรค์ และคณะ
มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เครือข่ายการวิจัยภาคเหนือตอนล่าง
ปีงบประมาณ 2549

การใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพื่อการเกษตรยั่งยืนในชุมชน:
กรณีศึกษาการทำเกษตรอินทรีย์ของชาวไร่อ้อย
ในเขตจังหวัดนครสวรรค์

โดย

พล กุศลสุขรังสรรค์
วิบูลย์ บุญสุวรรณ
จักรพันธ์ จันทร์เขียว
ดารัตน์ ศิริวิริยะกุล วิภาตะกัลป์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เครือข่ายการวิจัยภาคเหนือตอนล่าง
ปีงบประมาณ 2549

พล กุณสุขรังสรรค์ และคณะ. การใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพื่อการเกษตรยั่งยืนในชุมชน:

กรณีศึกษาการทำเกษตรอินทรีย์ของชาวไร่อ้อย ในเขตจังหวัดนครสวรรค์. นครสวรรค์ :

มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา, 2551. 116 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาระดับความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมในการทำเกษตรอินทรีย์ของชาวไร่อ้อย ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ (2) เปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการทำเกษตรอินทรีย์ของชาวไร่อ้อย ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ตามตัวแปรต่างๆ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกอ้อย ขนาดพื้นที่ในการปลูกอ้อย (3) หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการทำเกษตรอินทรีย์ของชาวไร่อ้อย ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ และ (4) ศึกษาปัญหา/อุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะที่มีต่อการทำ เกษตรอินทรีย์ของชาวไร่อ้อย ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชาวไร่ อ้อยคู่สัญญาของโรงงานน้ำตาลในเขตจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 220 ราย ด้วยการสุ่มตัวอย่าง แบบโควตา (Quota Sampling) ตามสัดส่วนของประชากร เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความ แตกต่างของค่าเฉลี่ยสองประชากร การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการหาค่าสหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

จากผลการศึกษา พบว่า ชาวไร่อ้อยมีระดับความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรอินทรีย์น้อย มาก ซึ่งพบว่ามีชาวไร่อ้อยที่ตอบว่าไม่ทราบในข้อคำถามต่างๆ สูงมากตั้งแต่ร้อยละ 44.3 ถึง 83.1 โดยพบว่ามีชาวไร่อ้อยจำนวนมาก (ร้อยละ 61.8) ยังไม่เคยเข้ากับการอบรมเกี่ยวกับการทำเกษตร อินทรีย์, ชาวไร่อ้อยมีทักษะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้สึกรู้ว่าการทำเกษตร อินทรีย์ จะทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น และผลผลิตของเกษตรอินทรีย์จะไม่เป็นอันตรายต่อชีวิตของ ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม พบว่า ชาวไร่อ้อยยังมองว่าการทำเกษตรอินทรีย์จะทำให้ได้ผล ผลิตน้อยกว่าการทำเกษตรแบบใช้สารเคมี, ชาวไร่อ้อยมีการปลูกอ้อยตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ใน ขั้นตอนการปลูกอ้อยต่างๆ ในระดับน้อย, ผลการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ความรู้ความเข้าใจใน การทำเกษตรอินทรีย์ และทักษะที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการ ปลูกอ้อยน้อย (ต่ำกว่า 0.30)

การส่งเสริมให้ชาวไร่อ้อยหันมาปลูกอ้อยตามแนวทางเกษตรอินทรีย์มากขึ้น ควร ดำเนินการ ดังนี้ (1) การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ (2) การจัดทำแปลง สาธิตการปลูกอ้อยตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ (3) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และ (4) การช่วยลด อุปสรรคอื่นๆ ให้ชาวไร่อ้อยหันมาปลูกอ้อยตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

Pol Kulsukrangsarn et al. Using Organic Agricultural Products for Sustainable Community: the Case Study of Organic Agriculture of Sugarcane Farmers in Nakhonsawan Province. Nakhonsawan : Chaopraya University, 2008. 116 pp.

The objectives of this research were to (1) study the level of knowledge, attitude, and behavior using organic agriculture of sugarcane farmers in Nakhonsawan Province, (2) compare the level of knowledge, attitude, and behavior using organic agriculture by gender, educational level, experience, and farm size, (3) determine the relationship between knowledge, attitude, and behavior using organic agriculture, and (4) explore the problems or obstacles of using organic agriculture. Samples consisted of 220 sugarcane farmers in Nakhonsawan Province by quota sampling technique. Data were collected by using interview form. Analytical statistics included frequency, percentage, mean, standard deviation, independent t-test, One-way ANOVA, and Pearson's correlation coefficient.

Research results revealed a low level of knowledge pertaining organic agriculture; there were 44.3 to 83.1 of sugarcane farmers replied that they did not know all of the items. 61.8 percent did not used to participate in learning about organic agriculture. Moreover, sugarcane farmers had a moderate level of attitude toward organic agriculture. The behavior using organic agriculture of sugarcane farmers were at a low level in every planting steps. There were low level of relationship between knowledge, attitude, and behavior using organic agriculture ($r < 0.30$).

Recommendation of this research were to (1) provide more knowledge, (2) conduct planting demonstration, (3) support more production factors, and (4) reduce other obstacles to motivate the sugarcane farmers using organic agriculture in their farm.